

Kulturskolan måbassin

NR 3.2021 EN TIDNING FRÅN

KULTURSKOLERÅDET

Jönköpings
Kulturskola:

»Här känner
man sig
som hemma«

BARNS KULTUR I CENTRUM

Om barnkulturforskningen
bakom våra strategier

STORSLAGET, ENKELT & SOCIALT

I Borlänges ungdoms-
symfoniorkester

»HÖK 21 har öppnat för en modernare kulturskola!«

Jalle Lorensen,
Kulturskolerådets ordförande

Höken har landat!

MUSIK- OCH KULTURSKOLOR har i regel samma arbetstidsavtal som grundskolan, det vill säga ferietjänstavtal. Under åren har detta faktum alltmer ifrågasatts då kraven på kulturskolan från politiker och medborgare kan se annorlunda ut än de krav som finns på vanliga skolan. Mer aktiviteter för barn och unga under lov och helger är exempel på sådana krav, vilket kan vara svårt att hantera inom de 194 A-dagar som Bilaga M föreskriver.

I tidigare Huvudöverenskommelser (HÖK) har en förändring av lärares arbetstid varit länkad till en höjning av lärarnas löner på 1500 kr/månad/lärare. En kostnad på drygt 2 miljoner varje nytt läsår för att ta Malmö som exempel. De 2000 kronor som ska betalas ut med juni-lönen som engångsbelopp är en kompensation för att löneökningen på 1500 kronorna är borta!

Den tidigare höga kostnaden för förändring av arbetstiden i läraravtalet har lett till att en handfull kulturskolor bytt kollektivavtal helt och hållet, genom att visa att verksamheten inte är terminsbunden. Behoven av kulturskola har funnits året om, och genom att visa detta har till exempel Trollhättan och Sundbyberg genomfört en arbetstidsförändring utan att lönekostnaden har ökat.

Förändringarna i HÖK 21 innebär att detta är nu möjligt inom läraravtalet. (HÖK 21;

bilaga 6:3) Det innebär helt nya förutsättningar för kulturskolor som ser att barnens och de ungas behov skulle gynnas av att lärarna hade ett annat arbetstidsavtal än det nuvarande.

Behoven hos barn och unga styr vilka förändringar som genomförs! Nya HÖK 21 tillåter en väldig flexibilitet, där en del kulturskolor kanske har kvar det gamla ferietjänstavtalet, några har semesterjänst medan några själva har snickrat ihop något mittemellan anpassat för de lokala behoven. Samtliga förändringar föregås av ett tätt samarbete mellan arbetsmarknadens parter, och när väl verksamhetens behov är definierade skrivs ett lokalt kollektivtal. HÖK 21 har öppnat för en modernare kulturskola!

Jalle

I DETTA NUMMER

- 7 Krönika:
Musiker är viktigare än ledarskrifter
- 8 Min kulturskola:
Storslaget, enkelt och socialt i Borlänge
- 12 Med barns kultur i centrum
- 16 Kulturskoleåret 2020
- 18 Världens barn
- 22 Landet runt:
Kulturskolan som familj

Bagatell

musikprodukter

Corona - Covid 19 skydd

Skydd för personal och elever.

Nu har vi fått hem en ny sändning av våra plexi-glas-skärmar som fungerar perfekt som skydd.

Skärmarna har måtten 1400 x 800 x 6 mm.

Mycket enkelt att flytta tack vare stativ med hjul.

När pandemin är över kan ni återanvända skärmarna till Akustik-skärmar mellan div instrument.

På grund av stor efterfrågan av plexiglas i runt hela världen har vi ett begränsat antal så gör din bokning snarast.

Bagatell 1

Från
7 500 kr

En vagn
kommer lastad...
med världens mest sålda notställ

- Liten vagn + 12 notställ
- Mellan vagn + 18 notställ
- Stor vagn + 18 notställ

Oslagbar kvalitet med livstids garanti.

Bagatell 2

Köp 6 betala för 5

TELESKOPET

Världsledande
med bl.a. 85 %
av den ameri-
kanska marknaden och
75 % av den franska.
Inga skruvar - bara att
dra upp och ner.
Snygg design som
passar i alla miljöer.
Finns i olika modeller

Bagatell 3

KLAVERNOSTÄLL

450:-
"Nothajen" slukar alla dina notblad,
böcker och pärmar. Köp 4 betala för 3.

Bagatell 4

ORKESTER / KÖRSTOL

"Sitt rätt"

Bagatell 5

TELESKOP DIRIGENT REGAL

Flaggskeppet
bland våra
dirigentnotställ.

Bagatell 6

PIANO PALLAR

BACH

AMADEUS

Något mindre och
smidigare än store-
bror, men absolut lika
stabil och solid.

IB WAHLSTRÖM BILDMATERIAL

VÅREN 2021

beställ katalog!

ibwahlstrom.se

Hyr ditt blås hos oss!

Sveriges bästa hyresvillkor! Vi har blåsinstrument från 110:- i månaden. Vid köp dras upp till 12 månaders inbetald hyra av från priset. Läs mer på WWW.MUSICA-BLASEXPERTEN.SE

Telefon: 0491 120 40
musica.blasexperten@swipnet.se

ANNONSERA!

ANNONSER@KULTURSKOLERADET.SE

Välkommen till Barnens musikbutik.se

Kul och musikriktiga instrument!
Även musikböcker, presentartiklar,
tillbehör mm.

www.barnensmusikbutik.se

LJUDKABIN

Ljudisolerade övningsrum
som man enkelt monterar själv.

- När man vill öva utan att störa sin omgivning - eller undvika att själv bli störd.
- Levereras i byggsats.
- Finns i flera storlekar.
- Dörrar, fönster, belysning och ventilation.

Tel 0523-22517
Sparta System AB

Det finns mer på vår hemsida
www.spartasystem.se

BARNKULTUR I, 30 hp

För att du vill bredda och fördjupa dina kunskaper om kultur för, av och med barn och träna ditt kritiska tänkande och din analytiska förmåga och för att du brinner för barns rättigheter!

Läs mer på www.barnkultur.su.se/bki000
Sen anmälan öppnar den 16 juli till HT-21

Centrum för barnkulturforskning
Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen

Stockholms
universitet

Kulturskolans dag 2021

DEN 17 MAJ arrangeras för första gången en manifestation för Sveriges Kulturskolor. Det gemensamma musikcollaget "Viva la vida" har

samlat 1200 elever som tillsammans skapar en enorm nationell orkester. Ca 200 kulturskolor deltar i manifestationen med en mängd olika kulturformer, och visar upp all den fantastiska verksamhet som hundratal barn och unga deltar i. Initiativtagare är Kulturskolerådet, kulturskolornas intresseorganisation, i samarbete med Trollhättan Stad. "Viva la vida" och allt annat fantastiskt material från våra kulturskolor hittar du på facebooksidan Kulturskolans Dag.

Läs mer på kulturskoleradet.se/kulturskolansdag

Kulturskoledagarnas material på webben

MISSADE du något under konferensen, att lyssna på Amanda Linds inspirerande tal eller se våra fantastiska kulturskole-elevs inskickade videovkort? Nu finns hela konferensen uppladdad på kulturskoledagarna.se. På startsidan hittar du en knapp som tar dig vidare till samtliga videokort samt en knapp som tar dig till programmet där det inspelade materialet finns under respektive programpunkt.

Du hittar allt material på kulturskoledagarna.se

Anmälan till Europeisk festival 2022

EUROPEAN Youth Music Festival sker 26-28 maj 2022. Luxemburg (Esch-sur-Alzette) bjuder in 2022 ungdomar, studenter i musikskolor från hela Europa, att uppträda tillsammans med 1 500 studenter i musikskolor från Luxemburg. Under tre dagar kommer mer än 400 konserter att äga rum på olika platser över hela landet. Sverige har getts möjlighet att bidra med sex orkestrar/grupper som kan vara med!

Mer information och anmälan hittar ni på kulturskoleradet.se/nyheter/anmalan-till-europeisk-ungdomsfestival-2022/

SOCIALDEMOKRATER MOTIONERAR OM KULTURSKOLELAG

SOCIALDEMOKRATERNA i Stockholm har klubbat en distriktsmotion till kommande partikongress där de föreslår en kulturskolelag.

– Vi bedömer, på grund av de kraftiga nedskärningarna av kulturskolan, att socialdemokratin måste ta ställning till en ramlag för kulturskolan så att verksamheten kan garanteras i alla kommuner, säger Lawen Redar, (S) Kulturutskottet. Lawen Redar säger att coronapandemin tydliggjort ojämlikheterna i Sverige när det gäller såväl tillgång till som möjlighet att utöva kultur.

– Det blir allt tydligare att det är avhängigt föräldrarnas inkomst eller utbildningsbakgrund. Det här går stick i stäv med den socialdemokratiska kulturpolitik som vi i decennier har slagit oss för bröstet för. Socialdemokraternas största distrikt, Stockholm, driver nu på för omfattande förändringar i partiets nationella kulturpolitik. Inför höstens stora partikongress presenteras 25 reformförslag.

– Vi måste verkligen tydliggöra att socialdemokratin tar kulturområdet på allvar, säger Lawen Redar, riksdagsledamot från Stockholm och partiets kulturpolitiska talesperson.

– Kulturskolerådet vill gärna se en kulturskolelag så hoppas nu att partikongressen antar förslaget, säger Torgny Sandgren generalsekreterare, Kulturskolerådet.

KULTURSKOLAN 2.0 – ELEVERNAS ÅTERKOMST

Bidrag från serie-teckningskursen vid Kulturskolan Mölndal. Lärare Cecilia Elgh.

SOFIA, ELEV VID MÖLNDAL KULTURSKOLA

Christine Adhiambo
Rosodlare, Kenya

**FÖRSÖRJNING OCH FRAMTIDSHOPP.
DET BÖRJAR MED FAIRTRADE!**

Varje gång du väljer Fairtrade-märkt bidrar du till att odlare och anställda kan förbättra sina arbets- och levnadsvillkor.

Läs mer på fairtrade.se

NORDISKA MUSIKGYMNASIET

Nordiska Musikgymnasiet är en gymnasieskola inriktad på klassisk musik. Skolan erbjuder riksrekryterande estetisk spetsutbildning. Nordiska Musikgymnasiet har riksintag och välkomnar elever från hela Sverige, Norden samt övriga Europa. Intagning sker på samtliga akustiska instrument, sång, komposition och dirigering.

**Välkomna att kontakta oss
för ett personligt besök eller en skräddarsydd prova på dag!
tel 08-545 863 17**

www.musikgymnasiet.se

MUSIKBÖCKER FRÅN NOTFABRIKEN

www.notfabriken.se

Nyhet!

Sjung igång!

33 kör- och solostycken
av Bo Rosenkull

Ett nytt bruksmaterial för sångare, sångpedagoger och körledare! Häftet innehåller kanonsånger, flerstämmiga arr och solo-sånger. Svårighetsgraden går från enkla till mer avancerade sånger. 88 sidor.

Reviderad utgåva!

Pianostugan 1, rev.

av Armenohi Hakobyan

Nyreviderad upplaga av vår populära pianoskola för nybörjare! Här finns fina melodier i olika stilar, många med vuxenkomposition och de flesta med ackordanalys. Boken är illustrerad i fyrfärg och har gott om pysselsidor. 64 sidor.

Förberedande!

Pianot och jag Förberedande

av Lars Axelsson och Runa Gustafsson

En rolig och lätt nybörjarsbok i piano! Här får eleven lära sig grunderna: att hålla händerna rätt och att hitta toner på klaviaturen, hur noter ser ut samt lite om rytm och takt. 24 sidor.

Ljudfiler online!

Min tvärflöjtsbok 2

av Mia Kinell & Annika C. Papaspiropoulos

Del 2 av vår populära tvärflöjtskola! Materialet vänder sig särskilt till yngre barn och elever som uppskattar ett lugnare tempo. Fokus ligger på gehörsspel och att det ska vara kul att spela. 64 sidor.

KALLE LIND

Kalle Lind är diversearbetare i kulturbranschen, skribent, författare, poddare och en gång elev på Eslövs kulturskola.

Musiker är viktigare än ledarskribenter

I MITT FACEBOOKFLÖDE dyker den upp gång på gång: »Uppmaning från vänner inom musikvärlden.« Uppmaningen innebär att folk som försörjer sig och kämpar hårt i orkesterdiken, vid ProTools-skärmar, bakom mixerbord, ska publicera ett foto från sin arbetsplats: »Målet är att över-svämma sociala medier med vårt vackra yrke«.

Allt apropå en sådan där kulturfientlig ledartext som återkommer med cykliska intervall. När herr eller fru proffstycare har slut på åsikter, när inga nya infallsvinklar på invandring hittas för stunden, när skattedebatten börjat upprepa sig själv, när ledarskribenten drabbats av existentiell ångest och känslan av att allt tyckande bara diarrésprutas rakt ut i ett vakuum där ingen lyssnar – då plockar vederbörande fram sitt gamla kulturförakt. Det betet hugger mitt skrå, kulturarbetarna, garanterat på. Vi upprörs och går i svaromål och ger olja åt åsiktsmaskineriet.

Just den här gången är det en ledarskribent på DN som skrivit att kommunala sommarjobb inte borde vara »hobbyliknande hittepå-projekt«, som typ att »spela trumpet eller göra något som påminner om ett grupparbete i skolan«. Kommunerna borde i stället lotsa sommarjobbarna till den sortens arbeten som »kräver flit och disciplin« och, underförstått, är på riktigt.

Ironin är uppenbar i att en ledarskribent hävdar att andras jobb är på låtsas och för slappa.

»Det är svårt att föreställa sig en försörjning som kräver mindre hårt arbete och som är mindre efterfrågad än det som innebär att stå lite vid sidan och påpeka andras fel.«

Det är svårt att föreställa sig en försörjning som kräver mindre hårt arbete och som är mindre efterfrågad än det som innebär att stå lite vid sidan och påpeka andras fel. Jag försörjer mig själv i någon mån på att sälja mitt tyckande, så jag vet för en gångs skull vad jag pratar om.

All respekt till vänner och kollegor som går till motattack när den här sortens slappa slentrian-åsikter reproduceras. Även jag blir indignerad när någon får betalt för att insinuera att andra inte ska ha betalt. Jag förstår att man vill fylla flödena med basister och violaster och andra som gör samhället rikare och tillvaron uthärdligare.

Men samtidigt kommer jag inte ifrån tanken att våra motreaktioner göder provokatörernas egon. En människa som kallar trumpetspel för hitte-på gör det för att reta trumpetare. Det bästa sättet att motbevisa den åsikten borde vara att ignorera den. Rimligen vet även en ledarskribent att en trumpetare tillför världen mer än en ledarskribent.

Jag vet att det inte är någon tröst här och nu att påpeka att kulturen bevisligen överlever kulturföraktet. Likväl är det så. De som skapar kommer alltid att tillföra mer än de som står bredvid och fryner på näsan. Det vet även näsfrynarna. Det är därför de skriker så högt. Låt oss låta bli att lyssna. Tutar man bara glatt vidare i sitt bleckblås så kommer ingen att höra slötyckandet. ■

STORSLAGET, ENKELT & SOCIALT

Symfoniorkestern är spetsen i många musiksammanhang. I Borlänge finns en av landets många ungdomssymfoniorkestrar. Där hittade Elias, Linnéa och Melina både kraftfull musik och kompisar.

text & foto David Berjlund

I MITTEN AV APRIL är det nästan vårvärme i luften. Aprilsolen vräker naket ljus över Borlänge, in genom de stora fönstren till Hagagymnasiets stora aula. Det blänker i allt ljus trä och på scenen tystnar småprat och stolskrap när stämtonen från en fiol hörs, och stråkar och blåsare faller in i den.

BUS, Borlänge Ungdomssymfoniker, repeterar, efter en vinter när de ibland fått göra uppehåll. Idag kör de utan paus, man håller lite mer avstånd, men det är musik och samspel igen. Längst bak sitter Elias Svensson Henningsson med sin trumpet, och lite framför honom spelar Linnéa Borggren och Melina Beischer fiol.

Melina och Linnéa har redan haft en repetition här i eftermiddag, tidigare övade Dalaviolinisterna. Den har ett annat stuk än BUS, med mycket fokus på kostym och rörelse – i Dalaviolinisterna står, går och dansar man medan man spelar. →

– Att man får göra koreografier till, det gör det både svårare och roligare, säger Melina när vi gått ut i hallen för att prata.

Från aulan hörs Coldplays *Viva la vida* och Melina säger att de spelar alla möjliga sorters låtar.

Melina är 17 år, bor i Nygårdarna i sydvästra Borlänge och går i ettan på gymnasiet. Hon har spelat fiol sedan hon var sju. Ingen av hennes föräldrar spelar, och om inte musikskolan hade varit är hon inte så säker på att hon hade spelat alls.

– Men från början tänkte jag nog spela fiol bara tills jag blev tillräckligt gammal för att få spela gitarr. Så blev det aldrig. Jag fastnade för fiolen.

LINNÉA BORGGREN FASTNADE också, i samma ålder. Hon är av samma årgång som Melina, går i samma skola och bor i samma del av staden. Och så började de i i BUS och Dalaviolinisterna nästan samtidigt, för uppåt tre år sedan. Linnéa tyckte att de äldre eleverna var jättestora, men trygga.

– Jag försökte bara hänga med. När man inte kunde så spelade de, så det gjorde inte så mycket.

Melina tyckte att det var lite läskigare, men hon gillade det ändå. Kraften i orkestern, när alla tar i.

– Jag har egentligen scenskräck, men det fungerar ju bättre när man är ganska många.

Båda har fortsatt spela, när många andra slutat.

– I sjuan blir musik något som inte är så tufft, men för mig var det viktigare att det var kul, säger Linnéa, och utvecklar vad som är det roliga:

– Att det är kreativt. Och att man träffar människor.

Melina är inne på samma spår: man blir kompisar här.

– Jag fortsatte nog spela för att man får spela ihop med alla andra, och för resorna och så. Hittills har vi varit till Prag med BUS, och med Dalaviolinisterna har vi varit till Irland, och vi kanske ska till Oslo i sommar, säger Melina.

RESORNA ÄR OSÄKRA framöver, men repen är igång, och när Elias ska formulera poängen med orkestertspel är det just dem han lyfter fram.

– Det är kul med konserter också, men repen, att prata och få spela med andra, ta om saker, jobba tillsammans, det gillar jag.

Elias går sin sista gymnasietermin, och har »ungefär alltid« bott i Romme, lite utanför Bor-

**»I sjuan blir musik
något som inte är
så tufft, men för mig
var det viktigare
att det var kul«**

länge. Han testade trumpet som nioåring, och fick ton direkt. »Power«, säger han om den känslan. Nu spelar han jazz i en grupp i musikskolan, och har spelat i blåsorkester. Han hade rätt mycket och tvekade därför inför BUS.

– Men sedan gick jag med, och på något sätt känns det ganska avslappnat här. Man sitter i sin stämma, andra spelar en annan stämma som man vet ska komma in ... jag tycker det är en skön grej.

För poängen med att spela är att gå in i en annan värld för en stund, säger han.

– När man verkligen försöker, tillsammans med andra som verkligen försöker, alla går in i musikvärlden ... och så låter det bra också ... Och i symfoniorkestern är det mer olika musik än i blåsorkestern, det blir lite mer som den musik man hör, på film och så.

JUST DEN HÄR DAGEN spelar BUS bland annat musik av Haydn och Bizet, och så Pirates of the Caribbean. Det blir mycket Mozart annars, säger Elias, och ibland temakonsserter – som en konsert med ett rockband. Lärarna bestämmer repertoaren, berättar Linnéa, men orkestern får ibland vara med och välja.

– Jag tycker om musik man känner igen, film-musik och popmusik. Sedan blir ju låtarna roligare ju mer man spelar dem, när det låter bättre, säger hon.

Och det låter verkligen bra. Allt sitter inte perfekt, och tillsammans med berömmet från ledarna får musikerna också tips om vad de ska öva på hemma, men ändå: musiken flödar här, stor, bred och vacker.

Det är ju något med symfoniorkestrar. Blän-

Elias Svensson Henningsson kände kraften i trumpeteten när han var nio, nu spelar han i både symfoni- och jazzorkestrarna.

»Jag har egentligen scen-skräck« säger Melina Beischer. Men i en orkester, med många andra, går det bra.

Haydn och Mozart, rock och filmmusik – brett, stort och mycket låter det om Borlänge ungdoms-symfoniker, här med dirigenten och stråkläraren Eva Unosson.

Det kreativa och det sociala är poängen med orkestrarna, tycker Linnéa Borggren.

ket i fioler och trumpeter, de många musikerna, förväntan som väcks av den där stämtonen som växer med instrument efter instrument. Så är det också i den här aulan: högtidligt, mäktigt. Och vänligt.

BUS ÄR EN OHIERARKISK ORKESTER där många provar på att vara konsertmästare, och där första fiol inte är en rangmarkör utan en av stämmorna som violinisterna roterar mellan. Alla får prova, man stöttar varandra, det är tillåtande och – som sagt – ganska avslappnat.

Och roligt, det är Linnéa noga med. Hon får i och för sig betyg i fiol – som individuellt val i skolan har hon »musikpaket«, ett samarbete

mellan musikskolan och gymnasiet – och när jag frågar om hon övar mycket hemma säger hon »inte tillräckligt«. Men jo, hon övar, och jo, det är och ska i grunden faktiskt bara vara kul.

Linnéa, Melina och Elias förstår ju att det låter lite speciellt att spela i symfoniorkester – det är väl för att det låter extra mycket om den. För dem är det speciellt mest för att de trivs här. De är ganska vana symfoniker.

– Men jag skulle verkligen rekommendera det här till vemsomhelst, egentligen, säger Elias.

Sedan går han in till orkestern, in i musikvärlden, och spelar med de andra. Efteråt pratar de lite när de plockar ner instrument och notställ, och sedan går de ut i aprilsolen. ■

A close-up photograph of a child's hand holding a red pencil with white polka dots. The hand is positioned over a worksheet that features a grid with numbers like 12, 15, 18, and 21. The background is a warm, brownish surface, possibly a desk. The overall tone is educational and focused on children's learning.

MED BARNS KULTUR I CENTRUM

Tvårvetenskapliga Centrum för barnkultur-
forskning har sedan 1980 främjat och spridit
angelägen barnkulturforskning. En forskning
som ligger till grund för de strategier som vi
idag arbeta efter i kulturskolan.

text Bodil Lundmark, foto Centrum för Barnkulturforskning

**Malena Jansson
är föreståndare
för Centrum
för Barnkultur-
forskning,
forskare samt
kulturskribent
åt Svenska dag-
bladet och
Sydsvenskan.**

– **DET ÄR EN GULDGRUVA** av kunskap att gräva i! När jag började plugga var det många aha-upplevelser, det här borde ju alla göra – få upptäcka att det finns ett helt forskningsfält om barn och unga, förklarar Anna Marsh, danspedagog som studerat barnkulturforskning vid Centrum för barnkulturforskning. Vi har strategier vid Stockholm Kulturskola som jag jobbar för, och många har säkert läst Kulturskoleutredningen – men vilka idéer ligger bakom dessa strategier? Varför gör vi det vi gör?

Anna Marsh tycker att barnkulturforskningen borde ha en mycket större plats i kulturskolan, att fler pedagoger bör ges möjlighet att studera och forska på arbetstid.

– Vi behöver bli bättre på att utvärdera och studera våra satsningar – Jaha nu ska vi göra det här igen, kan ofta erfarna kollegor säga. Men varför gör vi det, och vad leder till för resultat? Kan man få in ett forskningsperspektiv och knyta till sig forskningsprojekt vore det win-win för alla. Vi gör nya satsningar hela

tiden men vi är inte så bra på att utvärdera dem och sprida metoderna vidare, säger Anna Marsh.

– Men det är också bra att få argumentation varför vi är viktiga, kulturskolans status blev lättare att prata för. Och jag fick också syn på hur mycket som finns ogjort – det var verkligen som att öppna en dörr till något annat.

CBK har uppmärksammat barns egna röster samt byggt viktiga broar mellan teori och praktik, berättar Malena Jansson som är föreståndare för Centrum för barnkulturforskning. Hon är själv forskare, framförallt när det gäller barn och film. Men är även verksam som kulturskribent åt bland annat Svenska dagbladet och Sydsvenskan.

BARNKULTURFORSKNINGEN tittar främst på tre områden: kultur för barn – som film, musik, teater, leksaker och litteratur. Kultur med barn som till exempel inom kulturskolan, vuxeninitierad och styrd men som utförs av barn. Samt egen kultur av barn som lekar, →

teckningar, historier, spel och annat. Barnkulturämnet har delvis förändrats genom åren, menar föreståndare Malena Janson:

– En aspekt som intresserar mig som forskare, och som är ständigt aktuell är makt-asymmetrin mellan barn och vuxna. Kultur för barn genomsyras av vad vuxna har för föreställningar om barn och barndom. Den kultur som skapas för barn är nästan alltid fostrande och berättar mer om vuxnas föreställningar, önskningar och ideal än om verkliga barn.

– Genom att studera kultur för barn får vi syn på vuxnas idéer om hur barn är och bör vara. Gärna glada, söta, lagom busiga. Vänder vi i stället

blicken mot barns lekkultur kan vi se hur barn gör motstånd mot just dessa idéer. Det kan verkligen få en att fundera över maktrelationerna mellan barn och vuxna, menar Malena Janson.

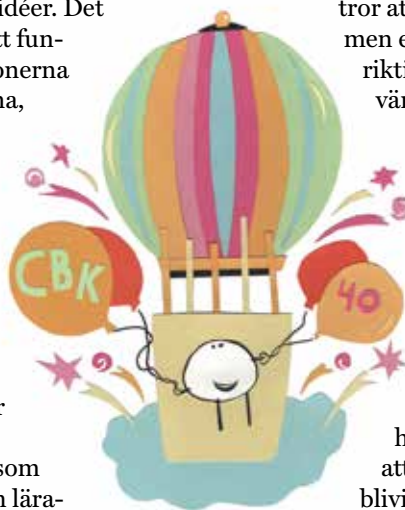
DET ÄR ÄVEN något som Anna Marsh märkt av i sitt arbete, efter studierna.

– Jag känner absolut en skillnad efter att studerat, jag fick syn på min egen roll som vuxen men också som lärare, och den maktpositionen. Och jag fick ett ökat intresse för elevernas inflytande och

delaktighet. När man får studera upptäcker man att man tror att man jobbar med något men egentligen gör man inte riktigt det. Så ja – man omvärderar absolut sitt arbete.

ETT ANNAT OMRÅDE inom barnkulturforskning som växt fram under senare år är alla barns rätt till kultur och frågan om vilka barn som får ta del av kultur och vilka som syns och hörs. Mycket

har ju aktualiserats av att Barnkonventionen nu blivit lag, fortsätter Malena Janson igen och berättar att Sverige var tidiga ute med arbetet för en stark barnkultur,

Ellen Key skrev redan 1900 om alla barns rätt och arbetade för att få ut estetik i skolorna, Alva Myrdal, Astrid Lindgren, Lennart Hellsing, och hela 70-tals andan låg till grund för att CBK kom till stånd. 1979 avskaffades barnaga och var »Barnets år«, förklarar Malena.

1980 KOM Centrum för barnkulturforskning och syftet var då att grundlägga, fördjupa och sprida kunskap om barnkultur. Gunnar Berefelt, konstprofessor brann för barns bilder, något som stack ut på den tiden, nästkommande föreståndare Karin Helander arbetade framförallt för att lyfta barns egna perspektiv och röster som

var helt nytt då. Och centrumet har i väldigt hög grad arbetat för att bygga broar mellan forskningen och kulturproduktionen, berättar Malena Janson.

– Men vi måste vara vaksamma på att vi inte börjar leva på gamla meriter. Barnkulturen har fortfarande låg status i samhället och den behöver stärkas både politiskt och ekonomiskt – vi måste se till att denna grund vi byggt upp finns kvar, påpekar Malena.

– Och att få fortbildning eller möjligheten att få forska på arbetstid är ju väldigt bra, säger Anna Marsh som anser att det där finns jättemycket möjligheter.

– Se fortbildning som en investering och en vinst för verksamheten – möjliggör för lärare att forska på arbetstid – att man som anställd kan samarbete med forskning.

Som jämförelse med grundskolan där ibland försteläraren har ansvar för forskning och bildning och kan bedriva forskning som en del av sin tjänst. Då får man ett uppdrag att sprida till kollegor och det leder också till kollegialt lärande.

– **DEN HÄR RESAN** skulle fler behöva göra, vi har ju alla att vinna på att forska om det här. När man väl börjar prata om pedagogik är de flesta med – men när man börjar komma med barnkulturforskningens begrepp så saknas det ofta en brygga till den typen av diskussion Jag visste ju själv inte om att det fanns ett forskningsfält innan jag började studera

OM CBK

- I dag ges på CBK en unik utbildning och dit vänder sig journalister, tjänstemän och kulturarbetare för expertkunskap.
- På CBK ges även kurser på distans för yrkesverksamma samt uppdragsutbildningar för institutioner och organisationer.
- CBK ger ut en skriftserie vars 55 skrifter utgör en guldgruva till kunskap om barnkultur.
- CBK samarbetar med en rad aktörer utanför universitetsvärlden, såsom Scenkonstbiennalen för barn och unga (Bibu), Barn- och ungdomsfilmfestivalen (BUFF) och Svenska barnboksinstitutet (SBI).
- Läs mer på barnkultur.su.se.

barnkulturforskning.

Det leder till en fördjupad nivå på våra diskussioner – också i beslutsfattande – där är det ju många agendor och där behöver man verkligen få in barnperspektivet. I diskussionen – Vilka är vi och vill vara? Där finns mkt göra.

OM INTE VI har barnkulturperspektivet – vilka ska ha det då? Perspektivet behövs både i utvecklingen av verksamheten och i pedagogiken.

»I den här debatten om kulturskolans vara eller icke vara behöver vi kunskap om vår egen verksamhet.«, avslutar Anna Marsh.

– Jag tycker också att vi ska fokusera mer på kulturens egenvärde – nu tycker jag man pratar om kultur i nyttoaspekt – barn ska läsa för att det är nyttigt, och musicera för att de ska bli bättre på matte – men egenvärdet av upplevelsen av konst och kultur är god nog, säger Malena Janson. ■

»vi måste vara vaksamma på att vi i Sverige inte börjar leva på gamla meriter. Barnkulturen har fortfarande låg status i samhället och den behöver stärkas både politiskt och ekonomiskt.«

MALENA JANSON

KULTURSKOLEÅRET 2020

Det var inte mycket som blev sig likt 2020, en pandemi drog in över världen och lade det mesta på is. Distansundervisning, samt digitala möten präglade året. Kulturskolerådets fokus var under året att arbeta för ett fortsatt statligt engagemang, och för etablerandet av en kulturskolelag.

text Bodil Lundmark

Kulturskolerådets projekt Kulturskola i storstan avslutades i december 2020. Resultat, skrift och filmer finns på kulturskoleradet.se

STATSBIDRAGET ökade till 200 miljoner årligen under 2020 och allt fler betonar kulturskolans betydelse för landets unga. Men Kulturskolerådet ser ett fortsatt behov av statliga insatser för att stärka kulturskoleverksamheten efter pandemin. Och har fortsatt arbeta för en lagstiftning som ska säkra barns tillgång till kulturutövande och skapa en mer jämlik tillgång till kulturutövande för barn och unga i hela landet.

Pandemins påverkan på kulturskolan

Barns möjligheter till kulturutövande och kulturskolorna spelar en viktig del för kultu-

rens ekosystem och olika kon- stområden. Vår verksamhet har också mött stora påfrestningar under pandemin vilket på olika sätt påverkat våra framtida möjligheter. Exempelvis har orkestrar, framföranden, konserter och uppsökande verksamhet blivit lidande. Pandemin ledde också till ekonomiska konsekvenser för kulturskoleverksamheten, då intäkterna från elevavgifter minskade.

»Dilemmat tror vi kan bli att färre ungdomar framöver vänder sig till kulturskolan. Vi har tappat lite för många elever under pandemin.«

Men kulturskoleverksam-

heten har även under pandemin utvecklat vissa kompetenser och lärdomar. Framförallt kring distans och fjärrundervisning samt digitalisering.

Kulturrådets arbete under 2020

Under 2020 prioriterades två områden: barns rätt till kulturutövande, samt kompetensförsörjning (grundutbildning av pedagoger/lärare och chefer samt kompetensutveckling). Under 2020 var vårt övergripande fokus att verka för ett fortsatt statligt engagemang och en nationell politik för kommunernas kulturskoleverksamhet där arbetet med

att etablera en kulturskolelag prioriterades särskilt.

En viktig opinionsbildande aktivitet var en debattartikel som publicerades i Dagens Samhälle där Kulturskolerådet tillsammans med ett flertal betydelsefulla aktörer inom kulturområdet krävde en lag som säkrar barns möjligheter till kulturutövande i alla kommuner.

I juni 2020 publicerade vi en rapport om ungas inflytande och delaktighet och under hösten en idéskrift på samma tema som även rymmer Kulturskolerådets ambitioner och insatser. Vi lyfte under året också barns rätt till kulturutövande genom särskilda projekt, konferenser och seminarier och genom olika informationsinsatser (tidningen Kulturskolan magasin, webbsida, nyhetsbrev och podcast).

Kulturskolerådet har i dialog med Kulturrådet påpekat behov av att närmare utreda avgifternas betydelse för barns möjligheter, samverkan med skolan och talangutveckling – frågor som nu Kulturrådet bereder på olika sätt. Kulturskolerådet presenterade i september en studie om kulturskolornas framtida möjligheter där bland annat kommunernas ekonomiska villkor belystes som fick ett omfattande genomslag i medier.

I samband med den publicerades även en debattartikel i Dagens Samhälle där vi återigen lyfte vårt förslag om en kulturskolelag. Kulturskolerådet har även deltagit i arbetet med Framtidens musikpris samt Kungliga Musikaliska Akademiens pedagogpris.

Frågan om att undervisa

under skoltid har under året stått stilla, en del av orsaken är uppges vara pandemin som tagit mycket resurser från politiken.

– Men att ge förutsättningar för att så många barn som möjligt ska kunna ges möjlighet till kulturutövande är fortfarande vår utgångspunkt, säger Torgny Sandgren generalsekreterare på Kulturskolerådet.

Kompetensförsörjning

Kulturskolerådets huvudsakliga verksamhet kring kompetensförsörjning var att erbjuda olika kurser och seminarier, producera rapporter och skrifter och att föra dialog med Regeringskansliet, SKR, folkhögskolor och företrädare för högskolor.

Utbildningar för ledare i kulturskolan genomfördes i samverkan med Karlstads Universitet och Rörelsefolkshögskolornas Riksförbund (RIO). Under året tog Kulturskolerådet också fram en skrift för ledare i kulturskolorna.

Kulturskoledarna har etablerats som ett nationellt forum och branschträff för utbyte av

erfarenheter mellan olika aktörer, sprida ny kunskap och debatt. Kulturskolerådet synliggjorde också olika lärosätens arbete riktat mot kulturskolorna i sociala medier.

Utvecklingsprojekt

Under året drev Kulturskolerådet arvfondsprojekten Kulturskolan i storstan och Kulturskola i hela landet. Projekten etablerades för att stärka barns möjligheter till kulturutövande. Det första

fokuserade på att stärka samverkan mellan kulturskolan och andra aktörer i Göteborg, Malmö och Stockholm samt ett systematiskt erfarenhetsutbyte mellan städerna, och avslutades i december 2020.

Det andra fokuserar på hur samverkan mellan kommuner regionalt kan skapa bättre möjligheter för barns kulturutövande. Där deltar Norrbottens, Västmanlands och Örebro län. Inom projekten skapades under året goda exempel, metoder och erfarenhetsutbyten.

I september beviljades Kulturskolerådet ett nytt treårigt projekt med fokus på psykisk hälsa, ett projekt som startar i januari 2021. Kulturskolerådet tilldelades även ett pris från Arvsfonden för vårt tidigare projekt kring barn på flykt, som ett särskilt lyckat projekt som stärkt barns möjligheter till goda uppväxtvillkor.

Internationellt arbete

Kulturskolerådet arbetar även internationellt för att stärka kontaktytor och omvärldsbevakning för landets kulturskolor. Under året har rådet stärkt och utvecklat det nordiska samarbetet bland annat genom Nordiska musik- och kulturskoleunionen (NMKU), ett nordiskt nätverk mellan kulturskoleorganisationer.

Kulturskolerådet är även medlem i European Music Council (EMU) som skapar olika fora för internationellt utbyte mellan organisationernas 24 medlemsländer. EMU bedriver påverkansarbete i syfte att stärka kulturskolans roll i den europeiska politiken samt olika utvecklingsprojekt. Kulturskolerådet har deltagit vid EMU:s generalförsamling samt vid olika nätverksträffar. ■

»Att ge förutsättningar för att så många barn som möjligt ska kunna ges möjlighet till kulturutövande är fortfarande vår utgångspunkt.«

TORGNY SANDGREN

Örebro kulturskola har i över tio år genomfört en Världens Barn-gala. 2019 stod hundratals elever på scenen, men 2020 fick de skapa nya sätt att möta sin publik.

KONSERT SOM GÖR SKILLNAD

Kulturskolorna i Örebro och Eskilstuna genomför varje år en konsert där barns rättigheter står i fokus, både för eleverna och för att intäkterna från konserten går till Världens Barn. Det är de inte ensamma om. Runt om i landet är drygt 80 musik- och kulturskolor engagerade. Några med en elevkonsert och andra med galor.

text Sara Heine, foto Världens barn

– **VÅR VÄRLDENS BARN-GALA** är ett speciellt tillfälle, säger Gitte Östling, enhetschef och producent på Örebro kulturskola. Vi har inte så många tillfällen där så många olika konstformerna deltar samtidigt, men under galan får barn som inte träffas annars uppträda tillsammans.

Gitte beskriver spänningen under galakvällen. Hur det bakom scenen är lite stökigt och rörigt och många som är nervösa, men också förvän-

tansfulla. Och så väntan. En väntan som fylls av fika och prat tills det är dags att komma upp på scenen och göra sitt nummer.

– För många år sedan, fler än tio, kom en fråga till kulturskolan om vi ville vara med och göra en konsert för Världens Barn och det kändes som ett ypperligt tillfälle att få ett mål och en rivstart tidigt på terminen, säger Gitte. Det är också kul att så många kulturskolor i →

landet är med, det blir som en distansgemenskap.

Då de valt att lägga sin gala i början av oktober, i samband med att Sveriges Television och Sveriges Radio sänder sina program för Världens Barn, så påbörjar de planeringen redan på våren. Då görs låtval och de väljer ett tema kopplat till barns rättigheter. Gitte beskriver arbetet som ett knytka där alla grupper bidrar med sin del, vilket tillsammans skapar en stor gala.

HON ENGAGERAR ÄVEN teaterlärarna, vars elever blir konferencierer och »limmar ihop« de olika inslagen på ett fint sätt. Även eleverna från bild- och form är med och tar fram bilder kopplat till temat, som kan hänga i taket eller projiceras som fond på scenen.

– Vi brukar också ha med en artist som ibland är lokalt och ibland nationellt känd, säger Gitte. För eleverna är det förstås jättespännande, men jag upplever också att artisterna tycker att det är väldigt kul att stå på scenen tillsammans med barnen och ha lite häng backstage.

Förra året var ett speciellt år för alla och på Örebro kulturskola, som normalt har omkring 200 föreställningar och konserter årligen, försökte de att hitta nya former för eleverna att få visa vad de lärt sig. Någon gala för Världens Barn med 700 personer i publiken blev det för-

»Nerver är det alltid när vi gör stora arrangemang och konserter, men lärarna är magiska och vet precis vad de ska göra.«

ÅSA ANDERSSON

stås inte, men istället spelade de utomhus.

– Vi satte upp en scen utanför kulturskolan där grupperna fick spela och hade en dansgrupp som genomförde flashmobs på stan. Vi anordnade även en konsert i Nicolai kyrka, där samma stycke spelades i tre timmar, som ett musikmaraton där eleverna byttes av. Då kunde besökare lyssna en stund och ge ett bidrag till insamlingen på vägen ut. Där fångade vi en helt ny publik som fick uppleva kulturskolans verksamhet.

I ÅR HAR GITTE redan bokat in en hel vecka för Världens Barn i kulturskolans nya lokaler i Örebro. Om det sedan blir flera mindre föreställningar eller en stor konsert återstår att se. Att ge barnen utrymme att synas och höras är viktigt, menar hon.

– Jag minns att vi under en gala hade en pojke med från Syrien.

Han hade aldrig sjungit i en mikrofon eller stått på scen förut.

– När vi skulle repa så frågade jag vad hans sång handlade om och hur lång den var och han svarade att den berättade om hans hemland och att den var så lång som jag ville att den skulle vara. Så gick spotlightsen på under galan och han presenterade sig och sjöng.

– Det blev så starkt och han hade ett sådant mod. Det är det som berör, när barn vill, kan och klarar så mycket mer än vad man kanske tror. Bara de får göra det på sina villkor och ha roligt. Det visar att de får plats och känner sig trygga på kulturskolan.

ÄVEN I ESKILSTUNA har de i drygt tio år genomfört en gala för Världens Barn. Åsa Andersson är biträdande enhetschef på kulturskolan och projektleder galan.

– Det känns bra att vi kan hjälpa till med insamlingen, säger hon. Vi har också fått med artister som ställt upp gratis och som drar en större publik än vanligt till kulturskolan. För de yngre eleverna är galan verkligen ett minne för livet och för de äldre eleverna är det framförallt stort och viktigt att vara med och bidra till något bra.

– Varje år har galan olika inriktning. Ett år är det kanske mer stråkinriktning och ett annat år är det blås. Det betyder att arbetslagen turas om att dra lite extra i planeringen. Det är också viktigt med en bra bredd i låtvalen, säger Åsa.

OM VÄRLDENS BARN

Världens Barn är Radiohjälpens största insamling och genomförs av Sveriges Television och Sveriges Radio P4 i samarbete med 13 svenska organisationer och många frivilliga. Insamlingen går till att stärka barns rätt till hälsa, skola och trygghet i ett fyrtiotal projekt runt om i världen.

Många kulturskolor genomför sin insamling för Världens Barn i samband med en elevkonsert – andra gör en större gala, ibland med en känd person eller tidigare framgångsrik elev som dragplåster. Oavsett format så kan konserten genomföras när som under året, då insamlingen är öppen året om.

Kampanjkulmen för Världens Barn, med program och gala i SVT och sändningar i SR P4 är dock under vecka 38-39 och kring den tiden är det förstås extra roligt att delta. Då är också möjligheten stor att få uppmärksamhet för sitt evenemang i media!
varldensbarn.se/kulturskolan

2019 stod Danny Saucedo och alla elever på scenen i Eskilstuna, medan galan 2020 istället sändes digitalt

Eskilstunas gala, så som den brukar vara ett pandemifritt år. Danny Saucedo och alla barnen på scenen.

Örebros gala 2019 lyfte barns rättigheter genom bilder, musik, dans och teaterelevernas mellanakter.

2020 genomförde Örebro kulturskola spelningar och flasmobs på stan och mötte en ny publik.

av Eskilstuna musikpris, säger Åsa. Tanken är att galan ska locka en bred publik, inte bara far- mor och mormor, utan erbjuda något för hela Eskilstuna.

Och artister som skapat uppmärksamhet har de verkligen fått! Som när Sveriges Televisions Världens Barn-gala besökte Eskilstuna för en intervju med gästartisten Nanne Grönwall, men aldrig fick till någon, då Nanne råkade bli uteläst från kulturskolan – eller elevernas häng med Danny Saucedo, där han och barnen hade lika många frågor till varandra.

– Nerver är det alltid när vi gör stora arrangemang och konserter, men lärarna är magiska och vet precis vad de ska göra, säger Åsa. Vi har ett inlöst maskineri, där alla förstår sin del i helheten. Då kan eleverna känna sig trygga och musikglädjen blomstra! ■

Allt från rockband till klassisk solist och både långsamma, snabba, glada och sorgsna låtar ska få plats.

Under pandemin har de fått tänka om och galan de höll 2020 blev en kombination av en liten publik, med 50 personer i lokalen, och en filmad föreställning som kunde ses digitalt samtidigt som den sändes live via sociala medier.

– Vi planerar för en konsert även i höst och hoppas då få med lokala artister eller vinnarna

Känslan är här ska man vara, här hittar man en familj, säger Meija Odin och Tyra Zar, danselever och danslärare i Kulturskolan i Jönköping.

KULTURSKOLAN SOM FAMILJ

Konkrete målskrivningar och en tät organisation kanske är en bra grund för både idéutveckling och en kulturskola där man trivas och få kompisar? Stenkoll på svagheterna kanske är en bra start för att bli starkare? I Jönköping är rektor Lisbeth Hultberg tydlig med både problem och möjligheter.

text & foto David Berjlund

FRÅN JÖNKÖPING, den här dagen, ser det ut som om Visingsö svävar en bit upp i luften, långt borta i norr. Visingsö är Jönköpings kommun, Gränna likaså. Bankeryd och Bottnaryd hör också till kommunen, liksom alla bostadsområden där många är utlandsfödda.

Lisbeth Hultberg påminner om den helheten, gång på gång, när vi ses på Kulturskolan i Tändsticksområdet, nära Vätterstranden. Hon och Mikael Winald, träblåslärare och vikarierande biträdande rektor, guidar mig genom den gamla tändsticksfabriken som blev länsteater och sedan kulturskola, för tio år sedan. Många djupa rötter här: kommunala musikskolan startades 1947, och Lisbeth säger att hon växte upp i den.

– Och så kom jag hit som rektor 1993, till en musikskola som aldrig var ute i grundskolan, säger hon.

Nu leder hon och Mikael en kulturskola med ett brett ansvar för barn- och ungdomskultur. De gör mängder med kurser, har många ensembler, men samarbetar också tätt med skolorna, sköter kommunens nyårs- och nationaldagsfirande, söker skapande

skola-pengar och köper in föreställningar.

– Ja, vi jobbar med att nå alla barn och ungdomar, alla ska ha rätt till kultur, säger Lisbeth, och säger sedan, hur tydligt som helst, att de inte lyckas fullgöra det uppdraget.

De har ingen verksamhet för barn under fyra år, målen för hur många treor som ska gå någon kurs nås inte, och även om alla tvåor i kommunen får en grundkurs är det svårt att få till stadig närvaro ute på landet.

– Och i väletablerade områden kan det vara nästan 50 procent av ungarna som går här, i integrationsområdena kan det vara två eller åtta procent ... det är ju en fråga som alla Sveriges kulturskolor brottas med, och vi är inte så bra på det.

DET DÄR PROBLEMET formulerar Lisbeth på något vis med gott humör: vi lyckas inte, men det betyder bara att kulturskolan behöver och kan utvecklas och göra mer.

– 1993 satt vi och funderade på hur vi ville ha kulturskolan. Då målade vi upp det vi

Det är högt i tak i kulturskolan i Jönköping, tycker Mikael Winald, träblåslärare och vik. biträdande rektor.

»Verksamheten är stark, vi jobbar på alla fronter samtidigt, och vi gör alltid ... mer«

MIKAEL WINALD

har nu, med elevcafé och alla ämnen på samma ställe, starka samarbeten, stora musikaler. Nu är vi där. Vart ska vi nu?

Hennes svar är tydligt: kulturskolan ska vara mer öppen – »det är ju egentligen inte klokt att vi har stängt när barnen är lediga« – och den ska nå fler och bredare.

Det arbetet pågår, och bedrivs bäst med öppna ögon: Lisbeth

och Mikael visar statistiken över var kulturskoleeleverna bor och var kulturskolan är svag. I ett område i Huskvarna till exempel. Där ska de snart etablera en bildverksam- ➔

Lisbeth Hultberg går i pension i höst, efter 28 år som rektor, och massor av utveckling - den behöver fortsätta, understryker hon.

Dansen är stark i Jönköping. Här hoppar Tyra Zar högst i ett nummer till melodifestivalvinnaren Tusse Chizas sång *Voices*.

het, efter att ha hittat bra lokaler och föreningar att samarbeta med.

DET GODA HUMÖRET beror möjligen på att många förutsättningar för en god utveckling är på plats i Jönköping. Mikael beskriver kulturskolan här som »väldigt rik«.

– Inte på pengar, men i verksamheten. Den är stark, vi jobbar på alla fronter samtidigt, och vi gör alltid ... mer, säger han.

Lokalerna är bra – med tre egna scener! – och former som ger kontakt med väldigt många barn och unga är inarbetade. Det finns en vana att göra projekt och av att lära sig något av både de lyckade – blåsprojekten har gett en rejäl ökning av blåsarelever! – och de som inte gått bra. Politikerna gillar kulturskolan, även om det inte syns fullt ut i budgeten - »men vi har inte krokmat av våra sparbetning«,

Kulturskolan Jönköping

- Jönköpings kommun har drygt 142 000 invånare och en yta drygt nio gånger så stor som Stockholms.
- Kulturskolan ligger under Barn- och utbildningsnämnden, organisatoriskt direkt under skolchefen.
- Styrs av 8 övergripande och 16 mer konkreta, politiskt beslutade, mål. Övergripande uppdrag: att arbeta med kultur för alla barn och unga 0-20 år. Det görs i olika former: kurser & ensembler, många evenemang & projekt, ofta i tätt samarbete med skolor (bl a med årliga grundkurser för åk 2, kulturevenemang till skolor, ansökningar Skapande skola).
- Åldrar i kurserna: 4-20 år. 2019/2020 var ca 1/3 tonåringar,
- Har egna lokaler (med scener) på Tändsticksområdet i Jönköping och på Huskvarna Teater. Verkar också på kommunens grundskolor.
- Totalt mötte kulturskolan 2018/2019 ca 34000 barn och unga.
- Har ca 2700 kursplatser och runt 300 orkesterelever, drygt 60 % tjejer. Många går flera kurser.
- Ämnena delas in i linjer. Musiklinjen (störst) har knappt 2000 platser, på ett 20-tal kurser.
- Bild samlar 336 kursplatser. Dans har 369 platser i åtta kurser, från danslek till dansensemblen Pirouett. Inom drama/teater finns 228 kursplatser på 7 kurser, (bl a upplevelseverkstad för funktionsbarn och -unga, och en grundkurs i teaterproduktion).
- Film har 2 kurser och ett 40-tal elever.
- Många ensembler, från rockgrupper till stråkorkester och ungdomsmusikkår.
- Avgift 550:-/termin och ämne. Inget extra för ensemblespel.
- Gör ca 300 föreställningar/år.
- 55 anställda - de flesta inom musik, alla med heltid (norm i Jönköpings kommun), på ferietjänster.

säger Lisbeth. Länssamarbetet omkring verksamhet och utbildning fungerar fint, regionen har till och med finansierat en samordnare.

Och så finns personalen, med mycket idéer, och allihop möts varje vecka. Lika ofta träffar ledningen »pedalgruppen«, där representanter från ämneslinjerna bollar idéer – »för att hålla styrfart«.

Den här täta organisationen gör det högt i tak, säger Mikael.

– Det blir bra atmosfär, de idéer man har får komma ut. Och vi gör väldigt mycket.

MEIJA ODIN och Tyra Zar gör också väldigt mycket. De är gymnastiser och dansar i kulturskolan, sex timmar eller mer varje

vecka. Tyra har dansat sedan hon var fyra, Meija vågade äntligen börja för tre år sedan. Båda har testat att dansa på andra ställen, men återvänt hit.

– Man känner sig hemma, som att ... det är här man ska vara, säger Tyra, och Meija svarar:

– Du har ju växt upp här, men jag fick också den känslan, nästan direkt, att nu har jag hittat ... en familj, liksom. Man kommer hit och mår som bäst här. Det är ganska fint.

Det handlar mycket om att det blir riktiga relationer till kompisar och lärare. Kanske blir det så också i dansleken för barn mellan fem och sju år. Där är Tyra och Meija lärare, sedan nästan två år leder de uppvärmning, stretch, lek och dansövningar med tre barngrupper varje lördag.

– Barnen lär sig, de har utvecklats väldigt mycket, säger Meija.

– Mmm, det är kul att se, man blir väldigt stolt, och motiverad själv, säger Tyra.

EBBA MELIN HÅLLER MED dansarna: det skapas relationer här. Hon blåser saxofon och trumpet, och är mest engagerad i ungdomsmusikkåren och dess

stödförening, där hon blev ordförande förra året, 17 år gammal.

– Det kändes spännande, man kan göra mycket för att hjälpa orkestern att utvecklas. Det finns många bra idéer som inte riktigt blivit av, säger hon.

En idé som hon har tillsammans med en kompis är att göra en stor föreställning.

– Vi vill göra den med folk också utanför kulturskolan. Hitta på manus, samla människor, göra auditions, säger hon, och berättar att hon tog upp idén med Lisbeth, som sa »JA!« och tog Ebba till ett personalmöte. Lärarna gillade idén.

– Och sedan kom corona ...

Idén finns ändå kvar, Ebbas engagemang för utveckling likaså: hon talar om kulturskolans engagerade lärare och roliga produktioner, men tycker det kunde hända ännu mer. Man behöver hitta sätten, bara.

KANSKE ÄR DET så att fria idéer kan födas ur stabil organisa-

»Målen handlar ju om att nå alla barn och ungdomar, och jag tror på det. Där står det att vi ska ha samverkan mellan ämnena, att vi ska ha feriepraktik, så då gör vi det!.«

LISBETH HULTBERG

tion och tydlig styrning. Lisbeth Hultberg är glad att jobba i en kulturskola med konkreta, politiskt beslutade, mål.

– Målen handlar ju om att nå alla barn och ungdomar, och jag tror på det. Där står det

att vi ska ha samverkan mellan ämnena, att vi ska ha feriepraktik, så då gör vi det! Vi ska ha kulturdagar och öppet hus-lördagar, politikerna har bestämt det!

– Den grund som dessa mål är, gör det lättare att visa vad man gjort, säger Lisbeth. Och så slipper man diskutera om man ska göra till exempel lovverksamhet. Och frågan om hur ... det löser man, folk

ställer upp! Nyckeln är samarbete.

MIKAEL BERÅTTAR om den årliga stora föreställning kulturskolan gör i Elmiahallen, där flera hundra elever är med, och all personal gör ... allting, också utanför deras specialiteter. Likadant är det på öppet hus varje månad.

– Jag kanske leder en orkester, nästa stund tar jag hand om andra elever, hjälper till med pysslet eller kokar kaffe, säger Mikael, och Lisbeth fyller i:

– Allt det här ingår. Man är kulturarbetare här. Och det är roligt!

Det blir kanske aldrig färdigt eller perfekt, men det är bara en anledning att fortsätta med det roliga jobbet.

Tills man går i pension. Lisbeth gör det i höst.

– Ja du. Jag såg annonsen för min tjänst nyss, och då tänkte jag att ... den skulle man ha! ■

Ebba Melin blev ordförande i ungdomsmusikkårens stödförening som 17-åring. Hon vill göra hitta sätten att göra kulturskolan ännu bättre.

FOTO: PRIVAT

NATIONELLT CENTRUM FÖR MUSIKTALANGER PRESENTERAR

YOMA

Young Musicians Academy
SVERIGE • VÄNERSBORG • NORDEN

YOMA - för din skola, dina elever och pedagoger

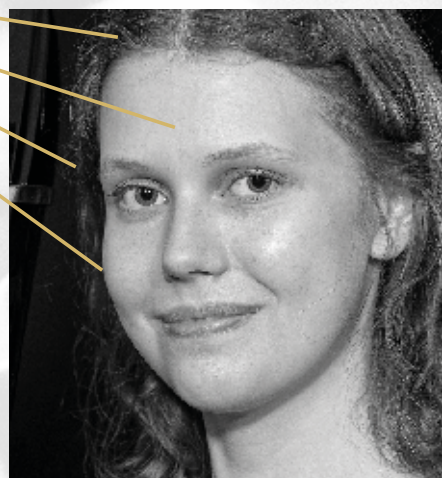
Online och IRL - alla nivåer

www.vanersborg.se/yoma

NATIONELLT CENTRUM FÖR MUSIKTALANGER

PRESENTERAR

STREAMAS PÅ GSOPLAY

FINAL
29 MAJ
15.00

POLSTJÄRNEPRISET

GÖTEBORG • VÄNERSBORG • STOCKHOLM

Redan nu kan du söka nästa tävling och polstjärnekurs

www.vanersborg.se/polstjarnepriset

Helhetstjänst för musik- och kulturskolor

Du behöver inget annat

Lovsång från Skåne

Skanna QR-koden för att läsa
Kristofer från Kävlinge tankar
om SpeedAdmin